

КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПОЛІТИЧНЕ ЛІДЕРСТВО»**

Освітньо-професійна програма «Політологія»

Спеціальність – 052 Політологія

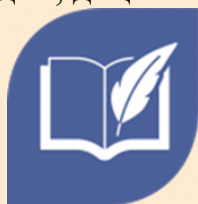
Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

Освітній ступінь – бакалавр

Розробник:

Ільченко Алла,

доцент кафедри гуманітарних і соціальних
дисциплін, к.пед.н., доцент

Гарант ОПП:

Приходько Сергій,

доцент кафедри гуманітарних і соціальних
дисциплін, к.політ.н., доцент

Назва навчальної дисципліни	Політичне лідерство вибірковий компонент ОПП
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Викладач: Ільченко Алла , к. пед. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Контакти: ауд. 454, навчальний корпус № 4 e-mail: alla.ilchenko@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/ilchenko-alla-myhaylivna
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність, спеціалізація	052 Політологія
Попередні умови для вивчення дисципліни	дисципліни, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: «Загальна теорія політики», «Політична етика», «Основи політології».

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: надати здобувачам вищої освіти необхідні знання стосовно сутності, типології та особливостей діяльності політичних лідерів в умовах сучасної політичної дійсності, навчити використовувати теоретичні знання у практиці управлінської діяльності.

Основні завдання навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти знань і вмінь орієнтуватися в основних світових і вітчизняних напрямках обґрунтування явища політичного лідерства; вироблення навичок політологічного аналізу функціонування і діяльності політичних лідерів у системі політичних інститутів, застосування отриманих знань у професійній діяльності.

Компетентності		Програмні результати
Загальні	Фахові	
ЗК01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК06. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК08. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК09. Здатність приймати обґрунтовані рішення та працювати в команді. ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань, діяти політично й соціально відповідально та свідомо	СК01. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки. СК02. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.	РН01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності. РН04. Мати навички професійної комунікації. РН06. Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності. РН19. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог трудової дисципліни, планування та управління часом.

Програма навчальної дисципліни

- Тема 1. Сутність, особливості та функції політичного лідерства.
- Тема 2. Основні теорії і концепції політичного лідерства.
- Тема 3. Імідж політичного лідера.
- Тема 4. Типологія та стилі політичного лідерства.
- Тема 5. Сутність парламентського лідерства.
- Тема 6. Партійне політичне лідерство.
- Тема 7. Інформаційно-комунікативне забезпечення політичного лідерства.
- Тема 8. Проблеми та перспективи формування сучасного політичного лідера.
- Тема 9. Політичні лідери сучасної України.

Трудомісткість

- Загальна кількість годин – 120.
- Кількість кредитів – 4.
- Форма семестрового контролю – залік.

Політика оцінювання

Академічна доброчесність:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf> та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/etychnyy-kodeks.pdf>.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Система оцінювання

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів	Форми оцінювання результатів навчання
РН01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.	25	25	15	– ведення конспекту; – опитування, участь у дискусіях;
РН04. Мати навички професійної комунікації.	25	25	15	– виконання завдань самостійної роботи;
РН06. Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності.	25	25	15	– підготовка реферативних доповідей з мультимедійними презентаціями
РН19. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог трудової дисципліни, планування та управління часом.	25	25	15	– тестування – залік
Разом	100	100	60	

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Ведення конспекту	Опитування, участь у дискусіях	Самостійна робота		Тестування	
			Виконання завдань	Реферативні доповіді, презентації		
Тема 1. Сутність, особливості та функції політичного лідерства.	2	3	2			7
Тема 2. Основні теорії і концепції політичного лідерства.	2	3	2			7
Тема 3. Імідж політичного лідера.	2	3	2			7
Тема 4. Типологія та стилі політичного лідерства.	2	3	2			7
Тема 5. Сутність парламентського лідерства.	2	3	2			7
Тема 6. Партиєне політичне лідерство.	2	3	2			7
Тема 7. Інформаційно-комунікативне забезпечення політичного лідерства.	2	3	2			7
Тема 8. Проблеми та перспективи формування сучасного політичного лідера.	2	3	2			7
Тема 9. Політичні лідери сучасної України.	2	3	2		17	24
Реферативні доповіді, презентації				10 10		20
Разом	18	27	18	20	17	100

Підсумки складання заліку

СУМА БАЛІВ ЗА 100 – БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	ОЦІНКА ЄКТС	ОЦІНКА ЗА 2 –БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано
1-34	F	

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Зоткин А. «Львы» и «лисы» украинской политики. Київ : Наукова думка, 2010. 344 с.
2. Кремень В.Г. Еліта : витоки, сутність, перспектива. Київ: Знання України, 2011.
3. Литвин В. Політична арена України : Дійові особи та виконавці. Київ, 1994.

4. Мандзій Л.С. Політична еліта : історія та теорія : навчальний посібник. Л. : Видавничий центр Львівського національного університету ім. І.Франка, 2009.
5. Пірен М. І. Лідерство : сутність та реалізація в українському суспільстві : навч. посіб. Київ : Ун-т «Україна», 2012. 232 с.
6. Пахарев А. Д. Политическое лидерство и лидеры. Київ: О-во: «Знание» Украины. 2001. 270 с.
7. Пилипенко В.Є. Владна еліта у контексті суспільного розвитку. Київ: ПЦ «Фоліант», 2008.
8. Рудич Ф.М. Політика в особах (Політичне лідерство на постсоціалістичному просторі : національний і регіональ... : навч. посібник для вузів. Київ : ППіЕНД ім. І.Ф. Кураса, 2012.
9. Сергеева Л. М., Кондратьєва В. П., Хромей М. Я. Лідерство : навч. посібн. /за наук. ред. Л. М. Сергеевої. Івано-Франківськ. «Лілея-НВ». 2015. 296 с.
10. Темников Д.М. Лідерство и самоорганизация в мировой системе. Аспект Пресс, 2011.
11. Теорія і практика формування лідера : навчальний посібник / О.Г. Романовський, Т.В. Гура, А.Є. Книш, В.В. Бондаренко. Харків, 2017 р. 100 с..
12. Щербинина Н. Г. Теория политического лидерства : учеб. пособие. Н. Г. Щербинина. М.: Весь Мир, 2004. 182 с.

Допоміжні

1. Васильєва Л. Н. Теория элит : социология политики. М. : Социум, 2011. 208 с.
2. Долженков О. Тіньовий аспект політичного процесу в Україні: феномен адміністративно-економічних кланів. *Людина і політика*. 2000. № 2. С. 2-6.
3. Долженков О. Українська номенклатура в суспільно-політичних трансформаціях. *Людина і політика*. 2002. № 1. С. 3-8.
4. Коротков Д.С. Політична еліта України : становлення та розвиток у виборчому процесі. Х. : Вид-во Харківського національного економічного університету, 2012.
5. Кривошея В.В. Козацька еліта Гетьманщини. К. : ППіЕНД, 2008.
6. Крюков О. І. Політико-управлінська еліта України як чинник державотворення : Монографія. К. : Вид-во НАДУ, 2006. 252 с.
7. Лебон Г. Психология масс. М. : Харвест, М. : АСТ, 2000. 320 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека наукових робіт з політології:
http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Polit/index.php
2. Політологічне інтернет-видання Інституту посткомуністичного суспільства і журналу «Політична думка»: <http://www.politdumka.kiev.ua>
3. Ресурси бібліотеки Верховної Ради України: <http://www.lib.rada.gov.ua>
4. Он-лайн бібліотека з політології: <http://www.politics.ellib.org.ua>